

VENTSPILS VALSTSPILSĒTAS PAŠVALDĪBAS DOME

Jūras iela 36, Ventspils, LV3601, Latvija, tālr.: 63601100, e-pasts: dome@ventspils.lv, www.ventspils.lv

LĒMUMA PROJEKTS

2026.gada ____ . aprīlī

Ventspilī

Nr.

(protokols Nr. ; .§)

Par Ventspils valstspilsētas pašvaldības līdzdalību pašvaldības SIA „Ventspils labiekārtošanas kombināts”

Saskaņā ar Publiskas personas kapitāla daļu un kapitālsabiedrību pārvaldības likuma 7.panta pirmo daļu publiskai personai, tai skaitā pašvaldībai, ir pienākums ne retāk kā reizi piecos gados pārvērtēt katru tās tiešo līdzdalību kapitālsabiedrībā un atbilstību Valsts pārvaldes iekārtas likuma 88.panta pirmajā daļā minētajiem gadījumiem.

Ņemot vērā to, ka Ventspils valstspilsētas pašvaldība (turpmāk – Pašvaldība) ir 100% kapitāla daļu turētāja pašvaldības SIA „Ventspils labiekārtošanas kombināts”, reģistrācijas Nr. 41203001052, (turpmāk – Kapitālsabiedrība) un iepriekšējā Pašvaldības līdzdalība Kapitālsabiedrībā ir izvērtēta 2021.gadā, Pašvaldībai ir pienākums no jauna izvērtēt tās līdzdalības atbilstību Valsts pārvaldes iekārtas likuma (turpmāk – VPIL) prasībām.

No Publiskas personas kapitāla daļu un kapitālsabiedrību pārvaldības likuma 4.panta izriet, ka publiska persona drīkst iegūt un saglabāt līdzdalību kapitālsabiedrībā atbilstoši VPIL 88.pantam.

Atbilstoši VPIL 88.panta pirmajai daļai, publiska persona savu funkciju efektīvai izpildei var dibināt kapitālsabiedrību vai iegūt līdzdalību esošā kapitālsabiedrībā, ja īstenojas viens no šādiem nosacījumiem:

- 1) tiek novērsta tirgus nepilnība — situācija, kad tirgus nav spējīgs nodrošināt sabiedrības interešu īstenošanu attiecīgajā jomā;
- 2) publiskas personas kapitālsabiedrības vai publisku personu kontrolētas kapitālsabiedrības darbības rezultātā tiek radītas preces vai pakalpojumi, kas ir stratēģiski svarīgi valsts vai pašvaldības administratīvās teritorijas attīstībai vai valsts drošībai;
- 3) tiek pārvaldīti tādi īpašumi, kas ir stratēģiski svarīgi valsts vai pašvaldības administratīvās teritorijas attīstībai vai valsts drošībai.

VPIL 88.panta otrajā daļā noteikts, ka publiska persona pirms kapitālsabiedrības dibināšanas vai līdzdalības iegūšanas esošā kapitālsabiedrībā veic paredzētās rīcības izvērtējumu, ietverot arī ekonomisko izvērtējumu, lai pamatotu, ka citādā veidā nav iespējams efektīvi sasniegt šā panta pirmajā daļā noteiktos mērķus. Veicot izvērtējumu, publiska persona konsultējas ar kompetentajām institūcijām konkurences aizsardzības jomā un komersantus pārstāvošām biedrībām vai nodibinājumiem, kā arī ievēro komercdarbības atbalsta kontroles jomu regulējošu normatīvo aktu prasības.

Pašvaldība ir veikusi attiecīgu izvērtējumu par Pašvaldības līdzdalību Kapitālsabiedrībā (veicot juridisko, ekonomisko un ietekmes uz konkurenci izvērtējumu), kā arī konsultējusies ar Konkurences padomi, biedrību “Latvijas aprites saimniecības uzņēmumu asociācija” (reģistrācijas Nr.40008013925) un biedrību “Kurzemes tūrisma asociācija” (reģistrācijas Nr.40008061446). Rezultātā secināts, ka Pašvaldības funkciju efektīvai izpildei un Kapitālsabiedrībai noteikto mērķu sasniegšanai ir saglabājama Kapitālsabiedrības darbība esošajā statusā un Pašvaldības līdzdalība Kapitālsabiedrībā, jo tā ar savu darbību pārvalda stratēģiski svarīgus īpašumus – atkritumu poligonu “Pentuļi” un zemes īpašumu, uz kura atrodas un izvietots Ventspils Piejūras kempings, un vienlaicīgi nodrošina tādus pakalpojumus, kas ir stratēģiski svarīgi valsts un Pašvaldības teritorijas attīstībai atbilstoši Pašvaldības attīstības plānošanas dokumentiem. Papildus jāņem vērā, ka

Kapitālsabiedrība atsevišķus savus pakalpojumus sniedz tirgus nepilnības apstākļos. Minētais pamatojams ar turpmāko.

Saskaņā ar Pašvaldību likuma 10.panta pirmās daļas 9.punktu, tikai domes kompetencē ir likumā noteiktajā kārtībā izveidot, reorganizēt un likvidēt pašvaldības kapitālsabiedrības un nodibinājumus, kā arī lemt par dalību kapitālsabiedrībās. Turklāt saskaņā ar Pašvaldību likuma 73.panta pirmo daļu, pašvaldības manta izmantojama pašvaldības administratīvās teritorijas iedzīvotāju interesēs atbilstoši pašvaldības kompetencei, gan nododot to publiskā lietošanā, gan veidojot iestādes, gan dibinot kapitālsabiedrības vai iegūstot dalību kapitālsabiedrībās. Līdz ar to pašvaldība, pamatojoties uz iepriekš minētajām tiesību normām, ir tiesīga darboties privāto tiesību jomā, iegūstot līdzdalību pašvaldības kapitālsabiedrībā.

Atbilstoši Pašvaldību likuma 4.panta pirmajā daļā noteiktajam, pašvaldības autonomajās funkcijās ietilpst organizēt iedzīvotājiem sadzīves atkritumu apsaimniekošanas pakalpojumus, gādāt par pašvaldības administratīvās teritorijas labiekārtošanu un sanitāro tīrību (parku, skvēru un zaļo zonu ierīkošana un uzturēšana; kapsētu un beigto dzīvnieku apbedīšanas vietu izveidošana un uzturēšana), kā arī gādāt par pašvaldības īpašumā esošo ceļu būvniecību, uzturēšanu un pārvaldību.

Minēto pašvaldības funkciju izpildi Pašvaldības administratīvajā teritorijā sekmīgi nodrošina Kapitālsabiedrība, kuras darbības vispārējais stratēģiskais mērķis izriet no tiesību aktos noteiktajām pašvaldības funkcijām un Pašvaldības attīstības plānošanas dokumentiem un tas ir nodrošināt Ventpils pilsētas infrastruktūras uzturēšanu, teritorijas labiekārtošanu un sanitāro tīrību, sniedzot pakalpojumus, tajā skaitā, atkritumu apsaimniekošanas jomā, kas ir svarīgi valsts un Pašvaldības administratīvās teritorijas attīstībai, kā arī efektīvi pārvaldīt valsts un Pašvaldības attīstībai un drošībai stratēģiski nozīmīgu infrastruktūru, sekmējot vides aizsardzības prasību izpildi un atkritumu saimniecības attīstību.

Attiecībā uz VPIL 88.pantā minētajiem priekšnoteikumiem publiskas personas darbībai privāto tiesību jomā, jāņem vērā, ka Kapitālsabiedrības apsaimniekotais atkritumu apglabāšanas poligons "Pentuļi" un zemes īpašums, uz kura atrodas un izvietots Ventpils Piejūras kempings, ir uzskatāmi par stratēģiski nozīmīgiem īpašumiem Pašvaldības administratīvās teritorijas attīstībai. Tāpat Kapitālsabiedrība nodrošina sadzīves atkritumu apsaimniekošanu un apglabāšanu poligonā "Pentuļi", kas ir stratēģiski svarīgs pakalpojums Pašvaldības teritorijas attīstībai.

Kapitālsabiedrība darbojas gan valstij, gan Pašvaldībai stratēģiski svarīgā nozarē. Uz to norāda vairāki valsts un Pašvaldības plānošanas dokumenti, kā arī noslēgtie līgumi:

- 1) Latvija, iestājoties Eiropas Savienībā, ir apņēmusies izpildīt dažādu direktīvu prasības – t.sk. Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīvas 2008/98/EK (2008. gada 19. novembris) par atkritumiem un par dažu direktīvu atcelšanu noteikto prasību izpildi. Direktīvā ir noteikta atkritumu apsaimniekošanas darbību hierarhija, kas prioritārā secībā ir sekojoša - atkritumu rašanās novēršana, atkritumu sagatavošana atkārtotai izmantošanai, atkritumu pārstrāde, atkritumu cita tipa reģenerācija (piemēram, enerģijas reģenerācija) un atkritumu apglabāšana;
- 2) Apvienoto Nāciju Organizācijas Ilgtspējīgas attīstības dienaskārtībā 2030.gadam kā viens no ilgtspējīgas attīstības mērķiem ir minēts mērķis padarīt pilsētas un apdzīvotas vietas iekļaujošas, drošas, noturīgas un ilgtspējīgas. Apakšmērķis ir līdz 2030.gadam mazināt pilsētu negatīvo ietekmi uz vidi uz vienu iedzīvotāju, tostarp pievēršot īpašu uzmanību gaisa kvalitātei, sadzīves un citu atkritumu apsaimniekošanai. Vēl viens mērķis ir minēts nodrošināt ilgtspējīgus patēriņa paradumus un ražošanas modeļus. Apakšmērķis ir līdz 2030. gadam uz pusi samazināt pasaules pārtikas atkritumu apjomu uz vienu iedzīvotāju mazumtirdzniecības un patērētāju līmenī. Vēl viens apakšmērķis ir panākt tādu ķīmisko vielu un visu atkritumu apsaimniekošanu, kas visa to aprites cikla laikā neapdraud vidi atbilstoši saskaņotajiem starptautiskajiem pamatprincipiem, kā arī līdz minimumam samazināt šo ķīmisko vielu un atkritumu nokļūšanu gaisā, ūdenī un augsnē, lai mazinātu to negatīvo ietekmi uz cilvēku veselību un vidi. Apakšmērķis ir arī līdz 2030. gadam būtiski samazināt radīto atkritumu apjomu, atkritumus novēršot, mazinot, kā arī pārstrādājot un atkārtoti izmantojot. Vēl viens no ilgtspējīgas attīstības mērķiem minēts mērķis veikt steidzamus pasākumus, lai cīnītos pret klimata pārmaiņām un to ietekmi;
- 3) saskaņā ar valsts plānošanas dokumenta „Latvijas Nacionālais attīstības plāns 2021. - 2027. gadam” prioritāti “Kvalitatīva dzīves vide un teritoriju attīstība”, mērķis ir dzīves vides kvalitātes uzlabošana līdzsvarotai reģionu attīstībai un tā rīcības virziens ir “Daba un vide –

“Zaļais kurss””. Šī rīcības virziena mērķis ir oglekļa mazietilpīga, resursu efektīva un klimatnoturīga attīstība, lai Latvija sasniegtu klimata, enerģētikas, gaisa piesārņojuma samazināšanas, ūdeņu stāvokļa uzlabošanās un atkritumu apsaimniekošanas nacionālos mērķus un nodrošinātu vides kvalitātes saglabāšanu un uzlabošanu un īstenotu drošas un kvalitatīvas pārtikas apriti, kā arī dabas resursu ilgtspējīgu izmantošanu. Ņemot vērā to, ka Latvija ir ratificējusi Apvienoto Nāciju Organizācijas Vispārējo konvenciju par klimata pārmaiņām, tās Kioto protokolu un Kioto protokola Dohas grozījumu, kā arī Parīzes nolīgumu, Latvija ir cieši integrēta klimata jomu aptverošās starptautiskās sadarbības formātā, tā piedaloties gan Dienaskārtības 2030.gadam mērķu īstenošanā, gan apņēmoties emisiju ierobežošanas un oglekļa dioksīda piesaistes saistības, kas noteiktas Eiropas Savienības likumdošanas aktos. Latvijai ir noteikti nacionālie sasniedzamie politikas mērķi klimata, enerģētikas, atkritumu pārstrādes jomā un bioloģiskās daudzveidības saglabāšanā. Plānā minēts, ka ir nepieciešama rīcība atkritumu šķirošanas un pārstrādes uzlabošanā un izlietotā iepakojuma depozīta sistēmas attīstībā - resursu otreizējā pārstrāde nodrošinās ekonomikas dažādošanu un palielinās katras resursa vienības lietderīgāku izmantošanu, atkritumu atkārtota izmantošana, atkritumu daudzuma samazināšana un bezatkritumu dzīvesveids un tā popularizēšana mazinās atkritumu daudzumu un vides piesārņojumu. Antropogēnā piesārņojuma samazināšana ir sabiedrības atbildīga rīcība, lai mazinātu apkārtējās vides piesārņojumu - tā ir iespēja mainīt ekonomikas paradigmu, veidot jaunu, klimatneitrālu ekonomiku, izmantojot pieejamos vai radot jaunus tehnoloģiskos risinājumus ekonomikas dažādošanai, atkārtoti izmantojot atkritumus kā izejvielas, kā arī nodrošinot sabiedrības un vides veselību. Šī rīcības virziena mērķa indikatori atkritumu jomā ir noteikti šādi - sadzīves atkritumu pārstrādes līmenis (%), radītais sadzīves atkritumu daudzums uz iedzīvotāju (kg), radītais bīstamo atkritumu daudzums (tūkst.t). Šī rīcības virziena uzdevumi noteikti šādi – vietējo resursu efektīvāka izmantošana (ekodizaina principu piemērošana un aprites ekonomikas ieviešana dažādos tautsaimniecības sektoros), jo īpaši sasniedzot augstāku standartu un inovāciju izmantošanu pārtikas aprītē un dzīvnieku veselībā saskaņā ar “vienas veselības” principu, kā arī veicinot bezatkritumu ražošanas tehnoloģiju un inovāciju ieviešanu tautsaimniecībā; atkritumu rašanās un apglabājamo atkritumu samazināšana un atkritumu pārstrādes un reģenerācijas īpatsvara palielināšana; sabiedrības uzvedības modeļu un paradumu maiņas veicināšana, izpratnes veidošana par vidi un ilgtspējīgu dabas resursu apsaimniekošanu, u.c.;

- 4) Latvijas Ilgtspējīgas attīstības stratēģijā līdz 2030.gadam ir paredzēts, ka viens no mērķiem ir daba kā nākotnes kapitāls – dabas vērtību un pakalpojumu ilgtspējīga apsaimniekošana. Viens no prioritāriem ilgtermiņa rīcības virzieniem ir noteikts dabas kapitāla pārvaldība – ir jāievieš dabas kapitāla pārvaldības pieeja ekosistēmu preču un pakalpojumu vērtības, dabas un antropogēnu radīto risku un zaudējumu identificēšanai un novērtēšanai (šī pieeja paredz piesārņojuma un atkritumu plūsmu samazināšanu, ilgtspējīgu dabas resursu apsaimniekošanu un ekosistēmu pakalpojumu attīstību). Viens no indikatoriem šī rīcības virziena novērtēšanai ir pārstrādāto atkritumu īpatsvars (% no savāktajiem atkritumiem gadā);
- 5) saskaņā ar Atkritumu apsaimniekošanas valsts plānu 2021.-2028.gadam, atkritumu apsaimniekošanas nozare ir viena no svarīgākajām vides aizsardzības nozarēm valstī un atkritumu apsaimniekošanas sistēmas pārvaldība ir viens no būtiskākajiem jautājumiem Eiropas Savienības un Latvijas attīstības plānošanas dokumentos, it īpaši vides aizsardzības, klimatneitralitātes un dabas resursu labas pārvaldības un apsaimniekošanas jomās. Šim Atkritumu apsaimniekošanas valsts plānam 2021.-2028.gadam ir noteikti 4 virsmērķi:
 - a) novērst atkritumu rašanos un nodrošināt kopējā radīto atkritumu daudzuma ievērojamu samazināšanu, izmantojot maksimāli visas labākās pieejamās atkritumu rašanās novēršanas iespējas un labākos pieejamos tehniskos paņēmienus, palielinot resursu izmantošanas efektivitāti un veicinot ilgtspējīgākas patērētāju uzvedības modeļa attīstību; b) nodrošināt atkritumu kā resursu racionālu izmantošanu, balstoties uz aprites ekonomikas pamatprincipiem un veicinot, ka resursi pēc iespējas tiek atgriezti atpakaļ ekonomiskajā aprītē tautsaimniecībai noderīgā veidā; c) nodrošināt, ka radītie atkritumi nav bīstami vai arī tie rada nelielu risku videi un cilvēku veselībai, veicinot attiecīgu produktu politiku, bīstamo un videi kaitīgo vielu ierobežojumus un pilnveidojot patērētāju informētību; d) nodrošināt apglabājamo atkritumu daudzuma samazināšanu un atkritumu apglabāšanu cilvēku veselībai un videi drošā veidā. Plāna kvalitatīvie un kvantitatīvie mērķi, kas saistīti ar Eiropas Savienības direktīvu

mērķiem, ir šādi: nodrošināta virzība uz mērķi, ka līdz 2030.gadam atkārtotai izmantošanai sagatavoto un pārstrādāto sadzīves atkritumu apjoms tiek palielināts vismaz līdz 60% pēc masas, līdz 2035.gadam poligonos apglabāto sadzīves atkritumu īpatsvars ir samazinājies līdz 10 % no kopējā radīto sadzīves atkritumu daudzuma (pēc svara), līdz 2030. gada 31. decembrim tiek pārstrādāti 70% no izlietotā iepakojuma gadā un tiek sasniegti normatīvajos aktos noteiktie minimālie pārstrādes mērķi, u.c.;

- 6) reģionālās nozīmes stratēģiskajā dokumentā “Kurzemes plānošanas reģiona Ilgtspējīgas attīstības stratēģija 2015.-2030.gadam” minēts, ka reģionā ir lielas iespējas nodrošināt ar koksnes, atkritumu pārstrādes (NAIK) un citiem vietējiem enerģijas avotiem, kas ir īpaši svarīgi lokālā līmenī, nodrošinot lētākus un mazāk ārēji atkarīgus enerģētikas risinājumus. Pie telpiskās attīstības perspektīvām sadaļā pie dabas un kultūrvides telpas noteikts, ka jāveicina atkritumu tehnoloģiju (inovāciju) attīstīšanu, kas spēj nodrošināt augstas kvalitātes dzīves līmeni. Dokumentā “Kurzemes plānošanas reģiona Attīstības programma 2021.-2027.gadam” minēts, ka vides piesārņojums un klimata izmaiņas šobrīd ir politiski viens no nozīmīgākajiem tematiem un izaicinājumiem visā Eiropas Savienībā (Eiropas Savienības fondos 2021. – 2027.gadam plānotajās investīcijās vides jomā vislielākie ieguldījumi ir paredzēti aprītes ekonomikas īstenošanā, kas iekļauj arī atkritumu saimniecības uzlabošanu). Šajā attīstības programmā minēts, ka sadzīves atkritumu daudzums Kurzemes plānošanas reģionā palielinās, lai gan iedzīvotāju skaitam ir tendence samazināties (radīto sadzīves atkritumu daudzums Kurzemes plānošanas reģionā ir nedaudz augstāks nekā vidēji Latvijā). Kopumā var secināt, ka pārstrādājamo atkritumu, ieskaitot bioatkritumu, dalītā vākšana nenotiek efektīvi, to ietekmē tas, ka sadzīves atkritumu dalītā vākšana un šķirošanas pakalpojums vēl nav ērti pieejams visiem atkritumu radītājiem visās pašvaldībās - mājsaimniecībām nav ekonomiska stimula šķirot sadzīves atkritumus, kā arī nav pietiekamas atkritumu reģenerācijas un pārstrādes iespējas, tādēļ aktuāli ir ieguldījumi atkritumu apsaimniekošanas infrastruktūrā un komunikācijā ar iedzīvotājiem atkritumu apsaimniekošanas jautājumos. Eiropas Savienības fondos 2021.-2027.gadam plānotajās investīcijās vides jomā ir noteikti 5 virzieni: klimatneitralitāte un klimatnoturība, aprītes ekonomika, piesārņojuma samazināšana, vides informācija un izglītība, bioloģiskās daudzveidības saglabāšana. No šiem 5 virzieniem vislielākās investīcijas ir paredzētas aprītes ekonomikas īstenošanā, kas iekļauj arī atkritumsaimniecības uzlabošanu. Tādēļ uzsvērts, ka Latvijai un Kurzemes plānošanas reģionam ir ļoti svarīgi doties klimatneitralitātes virzienā. Šajā Kurzemes plānošanas reģiona Attīstības programmā 2021.-2027.gadam arī minēts, ka, aktualizējoties prioritātēm par emisiju samazināšanu, ir vajadzīga enerģētikas pāreja uz ilgtspējīgāku un videi draudzīgāku sistēmu - lielākoties to ietekmē fosilo energoresursu izmantošana enerģijas ražošanai, tādēļ risinājumi šai problēmai ir atjaunojamo energoresursu izmantošana (vēja enerģija, saules enerģija, hidroelektroenerģija), atkritumu otrreizējā pārstrāde un atkritumu apjoma samazināšana. Attīstības programmas prioritātē “Izaugsmes ekonomika” minēts, ka, lai īstenotu reģiona viedo specializāciju, svarīga ir zaļā kursa – videi draudzīgas uzņēmējdarbības attīstība. Šīs prioritātes viens no rīcības virzieniem ir “Zaļais kurss – videi draudzīgas uzņēmējdarbības attīstība”, kura mērķis ir zaļās uzņēmējdarbības aktualizēšana un popularizēšana reģionā, veicinot videi draudzīgu rīcību īstenošanu no uzņēmumu puses - zaļo klasteru attīstība, videi draudzīga dzīvesveida principu ieviešana un inovatīvi risinājumi zaļas pilsētvides attīstībai (t.sk. inovācijas atkritumu apsaimniekošanā). Turklāt prioritātē “Zaļa un droša attīstība” minēts, ka, lai veicinātu reģiona efektīvu resursu izmantošanu, nozīmīga ir aprītes ekonomikas ieviešana, kas ir noteikts kā viens no rīcības virzieniem. Tā mērķis ir pārvērst atkritumus resursos, atkritumu poligonu pielāgošana/pār kvalifikācija, paplašinot dalītās savākšanas sistēmu, modernas atkritumu apsaimniekošanas sistēmas izveide reģionā, rūpniecisko procesu pielāgošana uzņēmējdarbībā (veidojot noslēgtus materiālu ciklus), izglītotas sabiedrības veidošana, mainot sabiedrības attieksmi pret preču apsaimniekošanu visā tā dzīves ciklā, veicinot ilgtspējīgu patēriņu. Lai to realizētu, nepieciešamas šādas rīcības: esošo atkritumu poligonu pielāgošana, pārprofilēšana vai pārveide citām atkritumu apsaimniekošanas darbībām, kā arī vietējā līmeņa atkritumu radīšanas samazināšanas, atkritumu dalītās savākšanas sistēmas paplašināšana, preču labošanas pakalpojumu attīstības un aprītes ekonomikas veicināšanas pasākumi. Kā šīs prioritātes sasniedzamie indikatori ir minēti radīto sadzīves atkritumu daudzums uz 1 iedzīvotāju gadā, radīto bīstamo atkritumu daudzums un poligonos apglabāto atkritumu īpatsvars no pieņemtajiem. Un šīs prioritātes rīcības virziena

realizēšanai noteiktas šādas rīcības: a) atkritumu mazināšana - resursu otrreizējas izmantošanas veicināšana (sociālā uzņēmējdarbība), uzņēmumu sadarbības sekmēšana otrreizējo izejvielu izmantošanā, pārejai uz aprites ekonomiku; b) esošo atkritumu poligonu pielāgošana pārprofilēšana vai pārveide citām atkritumu apsaimniekošanas darbībām, kā arī vietējā līmeņa atkritumu radīšanas samazināšanas, atkritumu dalītās savākšanas sistēmas paplašināšana, preču labošanas pakalpojumu attīstības un aprites ekonomikas veicināšanas pasākumi; c) aprites ekonomikas principu ieviešana ražošanā un pakalpojumos, attīstot otrreizēju un slēgtu materiālu ciklu tehnoloģiju, veicinot pāreju uz otrreizēji izmantojamu un videi nekaitīgu izejvielu izmantošanu ražošanas tehnoloģiskajos risinājumos; d) sabiedrības informēšana aprites ekonomikas jautājumu popularizēšanai un sabiedrības izglītošanai; e) atkritumu apsaimniekošanas plānošana reģionālajā mērogā. Šajā attīstības programmā prioritātē “Zaļa un droša attīstība” noteikts rīcības virziens “Zaļas un klimatneitrālas politikas ieviešana”, lai veicinātu pārmaiņas ceļā uz klimatneitralitāti, īstenojot ieguldījumus ilgtspējīgā un energoefektīvā infrastruktūrā, atkritumu novēršanā un izstrādājot kvalitatīvu zaļās izaugsmes stratēģiju klimatneitrālas politikas ieviešanai Kurzemes reģionā;

- 7) Ziemeļkurzemes reģionālā atkritumu apsaimniekošanas plānā 2023.-2027.gadam minēts, ka mērķis ir veicināt aprites ekonomikas principu īstenošanu reģionā, kā arī uzlabot atkritumu apsaimniekošanas pakalpojuma kvalitāti un pieejamību. Šajā plānā tiek noteikti sekojoši mērķi un principi, kas ievērojami plāna īstenošanā: atkritumu apsaimniekošana tiek veikta, ievērojot aprites ekonomikas principus, plānojot un īstenojot atkritumu apsaimniekošanas sektora pasākumus, tiek ievērota atkritumu apsaimniekošanas darbību hierarhija; atkritumu radītāji ir nodrošināti ar kvalitatīvu, savlaicīgi sniegtu, vides aizsardzības prasībām atbilstošu atkritumu apsaimniekošanas pakalpojumu, tiek nodrošināta pilna spektra pakalpojumu sniegšana – no atkritumu savākšanas un transportēšanas līdz reģenerācijas/pārstrādes darbību īstenošanai vai šo darbību organizēšanai; atkritumu apsaimniekošanas sektora darbību reģionālā līmenī, kā arī sadarbību ar blakus esošajiem atkritumu apsaimniekošanas reģioniem centralizēti koordinē un kontrolē reģionālais atkritumu apsaimniekošanas centrs – šis centrs uzņemas atbildību par atkritumu apsaimniekošanas sektorā noteikto mērķu sasniegšanu reģiona līmenī, šo saistību izpildei šis centrs tiek nodrošināts ar nepieciešamajiem resursiem, t.sk. reģiona līmenī saistošu lēmumu pieņemšanas tiesībām; īstenojot reģionālo atkritumu apsaimniekošanas plānu, tiek sniegts maksimāls ieguldījums Eiropas Savienības noteikto mērķu attiecībā uz atkritumu apsaimniekošanas sistēmas darbības efektivitāti un kvalitāti sasniegšanā, tiek īstenoti valsts, reģionālā un vietējā līmeņa plānošanas dokumentos paredzētie pasākumi attiecībā uz atkritumu apsaimniekošanu; tiek veicināta atkritumu radītāju un citu iesaistīto pušu vides apziņas paaugstināšana un izpratnes veidošana par atkritumu apsaimniekošanas radīto ietekmi uz vidi un šīs ietekmes samazināšanas iespējām; atkritumu apsaimniekošanas sektorā iesaistītie pakalpojuma sniedzēji strādā, izmantojot ilgtspējīgus risinājumus un labākās pieejamās tehnoloģijas visos atkritumu apsaimniekošanas posmos; tiek nodrošināta informācijas apkopošana, uzskaitē un aprīte starp iesaistītajām pusēm, t.sk. uzraugošajām un kontrolējošajām institūcijām. Šajā plānā ir noteikti šādi galvenie prioritārie attīstības virzieni: atkritumu dalītās vākšanas pakalpojumu/infrastruktūras attīstība; atkritumu atkārtotas izmantošanas un sagatavošanas atkārtotai izmantošanai pasākumu īstenošana; poligonu “Pentūļi” un “Janvāri” infrastruktūras attīstība, t.sk. atkritumu pārstrādes infrastruktūras attīstība; lokālā atkritumu sagatavošanas reģenerācijai un pārstrādes infrastruktūras attīstība; sabiedrības informēšanas un izglītošanas pasākumu īstenošana, vides apziņas paaugstināšana; informācijas un datu apkopošana, datu bāzu uzturēšana; atkritumu reģenerācijas infrastruktūras attīstība;
- 8) Pašvaldības un Ventspils novada pašvaldības kopīgajā plānošanas dokumentā „Ventspils valstspilsētas pašvaldības un Ventspils novada pašvaldības kopīgā ilgtspējīgas attīstības stratēģija līdz 2030.gadam” minēts, ka atkritumu apsaimniekošanas jomā Ventspilī jau šobrīd ir ņemti vērā gan nacionālā, gan Eiropas līmeņa mērķi, kas ir aktuāli 2021.-2027. gados. Tomēr svarīgi sasniegt vēl labākus rezultātus, samazinot noglabāto atkritumu daudzumu un pēc iespējas palielinot reģenerēto vai pārstrādāto atkritumu apjomu. Stratēģijā kā viena no prioritātēm minēta “Videi draudzīgas un ilgtspējīgas infrastruktūras attīstība”, kur norādīts, ka iekļaušanās reģionālajā sadzīves atkritumu apsaimniekošanas sistēmā veicinās atkritumu dalītu vākšanu, sagatavošanu atkārtotai pārstrādei, tādējādi samazinot apglabājamo atkritumu daudzumu;

- 9) Pašvaldības un Ventspils novada pašvaldības kopīgajā plānošanas dokumentā “Ventspils valstspilsētas pašvaldības un Ventspils novada pašvaldības kopīgā attīstības programma 2021.-2027.gadam” minēts, ka tā kā atkritumu apsaimniekošanas jomā Ventspilī jau šobrīd tiek ievērotas gan nacionāla, gan Eiropas līmeņa vadlīnijas, tad nākotnē būtu ieteicams fokusēties, galvenokārt, uz vēl labāku rezultātu sasniegšanu noglabājamo atkritumu apsaimniekošanas jomā, samazinot noglabāto atkritumu daudzumu un pēc iespējas palielinot reģenerēto vai pārstrādāto atkritumu apjomu;
- 10) Pašvaldības rīcības plānā 2021.-2027.gadam kā viena no Pašvaldības prioritātēm ir minēta “Līdzdarbība: iedzīvotāji darbojas kopā cits ar citu un ar pašvaldību un jūtas piederīgi” un kā stratēģiski svarīgs noteikts rīcības virziens – sabiedrībai tuva un moderna pilsētas pārvalde. Šī rīcības virziena ietvaros noteikts uzdevums - turpināt un pilnveidot Pašvaldības sadarbību ar citām pašvaldībām un institūcijām (šī uzdevuma ietvaros noteikts šāds pasākums - sadarbība ar Ventspils novada pašvaldību izglītības, atkritumu apsaimniekošanas un civilās aizsardzības jautājumos). Šajā rīcības plānā kā vēl viena no Pašvaldības prioritātēm ir minēta “Vide: iedzīvotāji jūtas fiziski un emocionāli nodrošināti un pārliecināti par savu nākotni” un kā stratēģiski svarīgi noteikti rīcības virzieni – ērts, pievilcīgs, inovatīvs pilsētas labiekārtojums, kā arī atkritumu saimniecība ar augstu pārstrādes īpatsvaru un augsta vides kvalitāte. Šo rīcības virzienu ietvaros Kapitālsabiedrībai noteikti šādi uzdevumi – turpināt samazināt atkritumu rašanos un apglabājamo atkritumu daudzumu un palielināt atkritumu pārstrādes un reģenerācijas īpatsvaru (šī uzdevuma ietvaros noteikti šādi pasākumi: sadzīves atkritumu poligona "Pentuļi" infrastruktūras pilnveidošana atbilstoši Ziemeļkurzemes reģionālajam atkritumu apsaimniekošanas plānam 2023.-2027.gadam; atkritumu dalītas savākšanas sistēmas izveide un pilnveidošana, tostarp nodrošinot šķirotu atkritumu savākšanas laukumu un atkritumu dalītās savākšanas punktu darbību, infrastruktūras nodrošināšanu un attīstību, t.sk. iekļaušanos valstī izveidotajā iepakojuma depozīta sistēmā un bioloģisko un tekstila atkritumu dalītas vākšanas sistēmas izveide; kompostēšanas vietas izveide (paredzēta parku, dārzu, t.sk. kapu atkritumu, kompostēšanai); sabiedrības informēšana par pārtikas atkritumu rašanos novēršanu atbilstoši Atkritumu apsaimniekošanas valsts plānam 2021.-2028.gadam). Noteikts arī šāds uzdevums - veicināt sabiedrības uzvedības modeļu un paradumu maiņu, kā arī veidot izpratni par vidi un ilgtspējīgu dabas resursu apsaimniekošanu (šī uzdevuma ietvaros noteikti šādi pasākumi kā sabiedrības izglītošana par nepieciešamību šķirot atkritumus; kampaņu veidošana ar mērķi samazināt apglabājamo atkritumu daudzumu (piemēram, Zero Waste jeb nulles atkritumu konceptu, atkritumu dalīto vākšanu, kompostēšanu u.c.); nepiegružošanas pasākumu (t.sk. kampaņu "Dabā ejot, ko atnesi, to aiznes") īstenošana īpaši aizsargājamās dabas teritorijās; veicināt Vides izglītības centra izveidi un darbības nodrošināšanu atbilstoši Ziemeļkurzemes reģionālās atkritumu apsaimniekošanas plānam 2023.-2027.gadam; vienotas atkritumu ražotāju/pakalpojumu sniedzēju datu bāzes izveide, savstarpējās informācijas apmaiņas starp pašvaldībām, atkritumu apsaimniekošanas pakalpojumu sniedzējiem nodrošināšana; sistēmas/rīka izveide atkritumu radītāju nodrošināšanai ar nepieciešamo informāciju par atkritumu apsaimniekošanas pakalpojumu, t.sk. dažādu atkritumu plūsmu dalītās vākšanas iespējām, atkritumu izvešanas pakalpojumiem, grafikiem u.c.; mājkompostēšanas dalībnieku reģistra izveide un uzturēšana atbilstoši Ziemeļkurzemes reģionālās atkritumu apsaimniekošanas plānam 2023.-2027.gadam). Noteikts arī šāds uzdevums - sadarboties ar Ventspils novada pašvaldību atkritumu apsaimniekošanas jomā (šī uzdevuma ietvaros noteikts šāds pasākums kā kopīgas atkritumu apsaimniekošanas sistēmas pilnveide un uzturēšana ar Ventspils novada pašvaldību un citām Ziemeļkurzemes atkritumu apsaimniekošanas reģiona pašvaldībām atbilstoši Ziemeļkurzemes reģionālajam atkritumu apsaimniekošanas plānam 2023.-2027.gadam). Noteikts arī uzdevums - izmantojot Pašvaldības rīcībā esošos instrumentus, veicināt piesārņojuma novēršanas pasākumus, izmantot iegūtos datus esošās situācijas analīzei, plānošanai un piesārņojošo darbību operatīvai vadībai (šī uzdevuma ietvaros noteikti šādi pasākumi - iespēju izvērtēšana Pašvaldības atbalsta sniegšanai aprītes ekonomikas jomas projektu īstenošanai; pasākumu īstenošana jūras piegružojuma, kas rodas uz sauszemes, mazināšanai, sanitārās infrastruktūras nodrošināšana jūras piekrastē un iekšzemes dabas tūrisma objektos). Noteikts arī uzdevums uzlabot un paplašināt pilsētas kapu saimniecību (šī uzdevuma ietvaros noteikts pasākums - kapu teritorijas paplašināšana, infrastruktūras pilnveidošana);

- 11) ievērojot Atkritumu apsaimniekošanas likumā noteikto pienākumu, 2025.gada 28.februārī Pašvaldība ar Kapitālsabiedrību ir noslēgusi deleģēšanas līgumu, ar kuru Kapitālsabiedrība ir uzņēmusies pildīt Ziemeļkurzemes atkritumu apsaimniekošanas reģionālā centra “Pentuļi” funkcijas, lai nodrošinātu Ziemeļkurzemes reģionālā atkritumu apsaimniekošanas plāna 2023.–2027.gadam ieviešanu; veicinātu iedzīvotāju aktīvu iesaisti atkritumu šķirošanā, to rašanās novēršanā un samazināšanā un uzturētu informāciju par sadzīves atkritumu apsaimniekošanu Ziemeļkurzemes atkritumu apsaimniekošanas reģionā un Pašvaldībā;
- 12) pamatojoties uz normatīvajos aktos noteikto pašvaldības kompetenci atkritumu apsaimniekošanas jomā, 2025.gada 10.jūlijā Pašvaldības dome pieņēma lēmumu Nr.19 “Par sadzīves atkritumu apsaimniekošanas pakalpojumu sniegšanu Ventspils valstspilsētas pašvaldības administratīvajā teritorijā”, ar kuru, pamatojoties uz in-house principa piemērošanas izvērtējumu, tika atbalstīta līguma par sadzīves atkritumu apsaimniekošanu Pašvaldības administratīvajā teritorijā noslēgšana ar Kapitālsabiedrību. Attiecīgi 2025.gada 14.jūlijā starp Pašvaldību un Kapitālsabiedrību ar termiņu līdz 2032.gada 15.jūlijam tika noslēgts līgums Nr.1-98/183 par atkritumu pakalpojumu sniegšanu Pašvaldības administratīvajā teritorijā. Vienlaikus 2025.gada 14.novembrī atbilstoši Atkritumu apsaimniekošanas likumam ir noslēgts līgums starp Pašvaldību un Kapitālsabiedrību par sabiedrisko pakalpojumu sniegšanu – nešķirotu sadzīves atkritumu apstrādi Kapitālsabiedrības apsaimniekotajā atkritumu poligonā “Pentuļi”;
- 13) tā kā 2026.gadā Kapitālsabiedrība plāno uzsākt no poligonā “Pentuļi” apstrādātajiem atkritumiem iegūtā kurināmā reģenerāciju (NAIK), realizējot stratēģiski nozīmīgu Eiropas Savienības Kohēzijas fonda līdzfinansētu projektu “No atkritumiem iegūtā kurināmā reģenerācijas iekārtu izbūve Ventspilī, Talsu ielā 69” rūpnīcas darbība”, 2025.gada 21.oktobrī starp Pašvaldību un Kapitālsabiedrību uz 10 gadiem ir noslēgts līgums par siltumenerģijas ražošanas sabiedriskā pakalpojuma sniegšanu Pašvaldības administratīvajā teritorijā, kas darbosies ar brīdi, kad katlu māja ar koģenerācijas iekārtu no atkritumiem iegūtā kurināmā reģenerācijai būs nodota ekspluatācijā. Pašvaldība ar šo līgumu piešķirusi Kapitālsabiedrībai īpašas tiesības sniegt šo pakalpojumu Pašvaldības administratīvajā teritorijā.

Atkritumu apsaimniekošana nenoliedzami ir konkrētai administratīvajai teritorijai stratēģiski nozīmīgs pakalpojums, kuru jau ilgstoši Pašvaldībā ir nodrošinājusi Kapitālsabiedrība. Kopš 2025.gada 1.augusta Kapitālsabiedrība atbilstoši noslēgtajiem līgumiem nodrošina sadzīves atkritumu apsaimniekošanu tikai Pašvaldības administratīvajā teritorijā saskaņā ar Ziemeļkurzemes reģionālo atkritumu apsaimniekošanas plānu 2023.-2027.gadam un Pašvaldības domes 2021. gada 28. oktobra saistošajiem noteikumiem Nr. 12 “Par sadzīves atkritumu apsaimniekošanu Ventspils valstspilsētas pašvaldības administratīvajā teritorijā”. Līdz ar to Kapitālsabiedrības klientu loks sniegto sadzīves atkritumu apsaimniekošanas pakalpojumu jomā primāri ir Ventspils iedzīvotāji.

Lai nodrošinātu kvalitatīvu, normatīvo aktu prasībām atbilstošu un nepārtrauktu pakalpojumu sniegšanu, Kapitālsabiedrība ir veikusi būtiskus ieguldījumus infrastruktūras uzturēšanā un attīstīšanā, uzņemoties arī ilgtermiņa saistības.

Kapitālsabiedrība apsaimnieko valsts un Pašvaldības teritorijas attīstībai un vides aizsardzībai nozīmīgu, Kapitālsabiedrībai piederošu īpašumu – atkritumu apglabāšanas poligonu “Pentuļi”, kurā ir uzstādītas jaunas atkritumu pārstrādes līnijas, tādējādi samazinot poligonā apglabājamo atkritumu daudzumu, nodrošināta atkritumu reģenerācija, ražojot biogāzi un samazināta metāna gāzes emisijas ietekme uz apkārtējo vidi, kā arī tiek nodrošināts pilns atkritumu aprites cikls poligonā pašu spēkiem. Šie pasākumi nodrošina modernas un inovatīvas sadzīves atkritumu apsaimniekošanas, pārstrādes un apglabāšanas sistēmas izveidi. Tāpat arī tiek izpildītas Eiropas Savienības prasības par atkārtotu sadzīves atkritumu izmantošanu, kā arī par bioloģiski noārdāmo atkritumu apglabāšanas un CO₂ emisijas samazināšanu.

Papildus augstāk minētajos līgumos noteiktajiem uzdevumiem, Kapitālsabiedrība, nodrošinot nošķirtu uzskaiti, veic arī citu saimniecisko darbību, sniegto pakalpojumu cenas nosakot, balstoties uz ekonomiski pamatotām izmaksām brīvas konkurences apstākļos. Kapitālsabiedrība sniedz ielu būvdarbu pakalpojumus, ielu mehānizētās tīrīšanas pakalpojumus, teritoriju uzturēšanas un apzaļumošanas pakalpojumus, Pašvaldības kapsētu uzturēšanu un apbedīšanas pakalpojumus, afišu izlīmēšanas pakalpojumus, tādējādi novēršot tirgus nepilnību tajās jomās, kur tirgus nav spējīgs nodrošināt pakalpojumus vai tirgus dalībnieki nav ieinteresēti un var tikt apdraudēta sabiedrības interešu nodrošināšana. Tādā veidā iedzīvotājiem tiek nodrošināta

attiecīgo pakalpojumu pieejamība jomās, kur nav citi pakalpojumu sniedzēji vai esošo pakalpojumu sniedzēju skaits ir nepietiekams, lai iedzīvotāji tos saņemtu nepārtraukti un pietiekamā kvalitātē.

Piemēram, Kapitālsabiedrības nodrošinātie pakalpojumi teritorijas labiekārtošanas un uzturēšanas jomā (teritoriju uzturēšana un apzaļumošana un kapsētu apsaimniekošana) ir saistīti ar Pašvaldību likumā noteiktās pašvaldības autonomās funkcijas - gādāt par pašvaldības administratīvās teritorijas labiekārtošanu un sanitāro tīrību (publiskai lietošanai paredzēto teritoriju apgaismošana un uzturēšana; parku, skvēru un zaļo zonu ierīkošana un uzturēšana; pretplūdu pasākumi; kapsētu un beigto dzīvnieku apbedīšanas vietu izveidošana un uzturēšana) - izpildi. Tādējādi šie pakalpojumi ir svarīgi gan teritorijas attīstībai, gan tīras, pievilcīgas un drošas pilsētvides uzturēšanai. Pašvaldības teritoriju uzturēšanas un apzaļumošanas jomā Kapitālsabiedrība darbojas tirgus nepilnības apstākļos, iegūstot līgumu slēgšanas tiesības iepirkuma procedūru rezultātā, saskaņā ar Publisko iepirkumu likuma prasībām, kur vairāku gadu pieredze rāda, ka Kapitālsabiedrība daudzkārt ir bijusi vienīgais pretendents šajos iepirkumos. Tādējādi secināms, ka privātajiem tirgus dalībniekiem nav intereses pilnībā vai daļēji sniegt šādu pakalpojumu Ventspils teritorijā.

Kapitālsabiedrība veic arī Pašvaldības 7 kapsētu apsaimniekošanu un uzturēšanu, pamatojoties uz noslēgto līgumu iepirkumu procedūras rezultātā, kurā līguma noslēgšanas un pakalpojuma sniegšanas tiesības ieguvusi kā vienīgais pretendents vai kā pretendents ar saimnieciski izdevīgāko piedāvājumu. Papildus tam Kapitālsabiedrība sniedz arī apbedīšanas pakalpojumus, pamatojoties uz pieprasījumu brīvas konkurences apstākļos un ievērojot konkurences neitralitātes pamatprincipus. Kapitālsabiedrības darbība apbedīšanas pakalpojumu sniegšanas jomā vēsturiski tika uzsākta, veicot konkrētā tirgus izpēti un konstatējot tirgus nepilnību. Jāatzīmē, ka apbedīšanas pakalpojumus Pašvaldībā ir tiesīgi sniegt arī citi tirgus dalībnieki un patērētājs var izvēlēties savām vēlmēm atbilstošāko, tomēr Ventspils pilsētā reģistrēto apbedīšanas pakalpojumu sniedzēju skaits ir nepietiekams. Izbeidzot Kapitālsabiedrības darbību šajā jomā, pastāv risks apbedīšanas pakalpojumu pieejamībai un to saņemšanai pietiekamā kvalitātē un apjomā, ko nevar nodrošināt ar nelielu tirgus dalībnieku skaitu. Tādējādi secināms, ka Kapitālsabiedrība šajā jomā darbojas daļējas tirgus nepilnības apstākļos un, pārtraucot pakalpojumu sniegšanu, var tikt apdraudēta sabiedrības interešu nodrošināšana apbedīšanas pakalpojumu tirgū Ventspilī.

Kapitālsabiedrības nodrošinātie ielu būvdarbu (tai skaitā ielu, ceļu un ar tiem saistīto inženierbūvju remonts) un ielu mehānizētās tīrīšanas pakalpojumi ir saistīti ar Pašvaldību likumā noteiktās pašvaldības autonomās funkcijas - gādāt par pašvaldības īpašumā esošo ceļu būvniecību, uzturēšanu un pārvaldību - izpildi. Šos pakalpojumus Kapitālsabiedrība sniedz brīvas konkurences apstākļos, ievērojot konkurences neitralitātes pamatprincipus, galvenie saņēmēji ir juridiskas personas. Kapitālsabiedrība pakalpojumus sniedz tirgus nepilnības apstākļos, ņemot vērā zemo tirgus dalībnieku aktivitāti sabiedrības interešu īstenošanai šajā jomā. Pakalpojumu cenas tiek noteiktas uz ekonomiski pamatotām izmaksām. Līgumu slēgšanas tiesības pamatā tiek piešķirtas iepirkuma procedūru rezultātā, saskaņā ar Publisko iepirkumu likuma prasībām, kur dažkārt Kapitālsabiedrība bijusi vienīgais pretendents vai uzvarējusi ar saimnieciski izdevīgāko piedāvājumu. Pilsētas ielu būvdarbu (atjaunošana, pārbūve u.c.) pakalpojumiem un ielu mehānizētās tīrīšanas pakalpojumiem ir būtiska nozīme kopējā Pašvaldības administratīvās teritorijas satiksmes infrastruktūras tīkla funkcionalitātes nodrošināšanai, tajā skaitā attiecībā uz ceļu infrastruktūras drošības pārvaldību. Savukārt ātrai avārijas situāciju vai bojājumu novēršanai ir būtiska nozīme kopējā ceļu infrastruktūras darbības nodrošināšanai. Ņemot vērā iepriekš minēto, jāsecina, ka šādiem pakalpojumiem ir būtiska nozīme Pašvaldības administratīvās teritorijas attīstībā un ir saistīta arī citu pašvaldības autonomo funkciju izpildi.

Kapitālsabiedrības viena no darbības jomām ir saistīta arī ar Pašvaldībai nozīmīgu īpašumu – zemes īpašumu, uz kura atrodas un izvietots Ventspils Piejūras kempings (Vasarnīcu ielā 56, Ventspilī), kas ir atzīts par vienu no augstākā līmeņa kempingiem Latvijā. Ņemot vērā pašreizējo ģeopolitisko situāciju un nepieciešamību nodrošināt gatavību iespējamām ārkārtas situācijām, Piejūras kempinga darbība un uzturēšana ir stratēģiski svarīga gan Pašvaldības, gan valsts līmenī. Piejūras kempings ir stratēģiski svarīgs īpašums un tajā tiek sniegti stratēģiski svarīgi pakalpojumi. Ventspils Piejūras kempings darbojas jau 24 gadus (kopš 2001.gada), nodrošinot Pašvaldībai nozīmīga objekta - Ventspils Piejūras kempinga – uzturēšanu un attīstīšanu. Piedāvātie

pakalpojumi – nakšņošana kempinga mājiņās vai telšu, kā arī treileru vietās, - veicina atpūtas dabā iespējamību un tas ērti pieejams ģimenēm ar bērniem. 2024.gadā gūtie ieņēmumi no Ventspils Piejūras kempinga pakalpojumiem veido 7% no kopējiem Kapitālsabiedrības ieņēmumiem. Papildus kempinga teritorijā izsoles procedūru rezultātā privātā sektora uzņēmēji nodrošina velosipēdu nomas, ēdināšanas un veļas mazgāšanas pakalpojumu sniegšanu. Kapitālsabiedrība minētos Ventspils Piejūras kempinga pakalpojumus sniedz brīvas konkurences apstākļos, ievērojot konkurences neitralitātes pamatprincipus, un pakalpojumu cenas noteiktas uz ekonomiski pamatotām izmaksām. Kapitālsabiedrības sniegto pakalpojumu mērķauditorija (klientu loks) tūrisma nozarē vietējā tirgus ietvaros ir Ventspils un pārējie Latvijas iedzīvotāji (īpaši dodot ieguldījumu reģionālā tūrisma attīstībā), bet ārvalstu tirgus ietvaros mērķa tirgus tiek noteikts, izvērtējot vairākus kritērijus - statistikas datus par ienākošo tūrismu, attiecīgās valsts ģeogrāfiskais attālums un nokļūšanas iespējas, attiecīgās valsts politisko un ekonomisko stabilitāti un robežšķērsošanas barjeras. Turklāt jāatzīmē, ka Ventspils Piejūras kempings tiešā veidā nekonkurē ar citām naktsmītnēm Ventspilī, jo kempingam ir atšķirīgs komforta līmenis salīdzinājumā ar citām labiekārtotākām naktsmītnēm. Kad tika uzsākta Ventspils Piejūras kempinga darbība, Ventspils administratīvajā teritorijā tūrisma pakalpojumu jomā, Ventspilī bija novērojama tirgus nepilnība, kuru novērsa Pašvaldības kā publiskas personas iesaiste komercdarbībā. Salīdzinājumā ar laiku, kad tika uzsākta Ventspils Piejūras kempinga darbība, secināms, ka šobrīd ir mainījusies tirgus situācija - izmitināšanas pakalpojumu piedāvājums šobrīd ir kļuvis plašāks. 2020.gadā Kapitālsabiedrība apsvēra iespēju kempinga apsaimniekošanu nodot privātajiem pakalpojumu sniedzējiem, tomēr situācija pamainījās. Lai gan izmitināšanas pakalpojumu piedāvājums ir kļuvis plašāks, tomēr Pašvaldība joprojām uzskata, ka Ventspilī ir ļoti būtiski saglabāt Ventspils Piejūras kempinga darbību - ņemot vērā esošo ģeopolitisko situāciju, Piejūras kempings ir stratēģiski nozīmīgs gan vietējā, gan valsts mērogā, jo kempings veic stratēģiski svarīgu funkciju, nodrošinot naktsmītnu pakalpojumus ārkārtas situācijā, un tā saglabāšana ir stratēģiski svarīga. Ņemot vērā to, ka publiskai personai ar mantu ir jārīkojas lietderīgi un likumīgi, kā arī Pašvaldības manta izmantojama pašvaldības administratīvās teritorijas iedzīvotāju interesēs, turklāt, ņemot vērā kempinga ģeogrāfisko novietojumu, īpašuma atsavināšana nebūtu Ventspils administratīvās teritorijas attīstības un sabiedrības interesēs. Pateicoties kempinga infrastruktūrai un atrašanās vietai, ir iespējams īsā laikā, plašā teritorijā, kā arī atbilstošā kvalitātē nodrošināt drošu un ērtu izmitināšanu dažādām personu grupām ārkārtas, īpašas, krīzes situācijās, turklāt, pateicoties sadarbībai ar privātajiem komersantiem, ir iespējams sniegt operatīvus ēdināšanas pakalpojumus. Kempinga stratēģisko nozīmi naktsmītnu pakalpojumu nodrošināšanā ārkārtas situācijā pierāda tas, ka iepriekšējos gados Ventspils Piejūras kempingā tika izmitināti Ukrainas kara bēgļi, tādējādi sniedzot būtisku humāno atbalstu un palīdzot risināt Eiropas mēroga krīzi. Turklāt Ventspils piejūras kempings ir kalpojis kā uzturēšanās vieta NATO (Ziemeļatlantijas Līguma organizācijas) karaspēka pārstāvjiem, kas apliecina tā atbilstību drošības un loģistikas prasībām. Turklāt jāatzīmē, ka Ventspils piejūras kempings kā pirmais kempings Latvijā 2015.gadā ieguva ekosertifikātu „Zaļā Atslēga” (globāli atzīts tūrisma nozares standarts), tādējādi popularizējot viesiem Ventspils piejūras kempinga labo praksi vides aizsardzības un ilgtspējīgas attīstības jomā, un Ventspils Piejūras kempings 9 gadus pēc kārtas saņēma šo “Zaļās atslēgas” ekosertifikātu. Līdz ar to secināms, ka Kapitālsabiedrībai būtu jāturpina nodrošināt Ventspils Piejūras kempinga darbību.

Transporta pakalpojumi pamatā tiek sniegti Kapitālsabiedrības pārējām struktūrvienībām saimnieciskās darbības nodrošināšanai. Ārējo klientu īpatsvars veido izteikti nelielu daļu, ņemot vērā transporta noslogojumu Kapitālsabiedrības iekšējām vajadzībām. Atbilstoši šī pakalpojuma sniegšana lielākoties saistīta ar pašpatēriņa vajadzībām un uzskatāma par attaisnojamu papildpakalpojumu, kas saistīts ar racionālu un lietderīgu resursu izmantošanu.

Papildus Kapitālsabiedrība Pašvaldībā veic afišu stabu un stendu apsaimniekošanu un pēc pieprasījuma nodrošina afišu izlīmēšanu 18 afišu izlīmēšanas vietās Pašvaldības teritorijā. Šie ieņēmumi veido vidēji tikai ~0,08% no Kapitālsabiedrības kopējiem ieņēmumiem. Ievērojot to, ka pašvaldībām ir jāveic sabiedrības informēšanas pienākums, informācijas stendi un afišu izlīmēšana kalpo par iedzīvotājiem būtisko ziņu nodošanas avotiem. Lai veiktu tirgus izpēti, Pašvaldībā tika veikta izsole par afišu izlīmēšanas pakalpojumu sniegšanu un 2025.gada decembrī pēc izsoles Kapitālsabiedrība kā vienīgais dalībnieks turpina veikt afišu stabu un stendu apsaimniekošanu un afišu izlīmēšanu tajos Ventspilī.

Savu viedokli par Pašvaldības līdzdalības saglabāšanu Kapitālsabiedrībā sniegusi Konkurences padome, kas informējusi, ka daļa no Kapitālsabiedrības sniegtajiem pakalpojumiem ir atzīstami par stratēģiski svarīgiem un tiek sniegti pilnīgas vai daļējas tirgus nepilnības apstākļos (teritoriju uzturēšana un labiekārtošana - zaļās zonas pļaušana un apzaļumošanas darbi, kapsētu uzturēšana, ielu, ceļu un ar tiem saistīto inženierbūvju uzturēšana - mehanizētā tīrīšana, būvdarbi), ko apliecina fakts, ka nereti Kapitālsabiedrība publiskajos iepirkumos uzvar kā vienīgais pretendents, līdz ar to secināms, ka konkrēto pakalpojumu sniegšana ir atbilstoša VPIL 88.panta pirmajā daļā noteiktajiem priekšnoteikumiem. Konkurences padomes vērtējumā sadzīves atkritumu poligona "Pentuļi" apsaimniekošana un darbības nodrošināšana, ņemot vērā šo infrastruktūras objektu nozīmi pašvaldību administratīvajām teritorijām, kā arī nepieciešamību nodrošināt vides tiesību aizsardzību un ievērošanu, ir atzīstama par atbilstošu VPIL 88.panta pirmās daļas 3.punktam. Attiecībā par sadzīves atkritumu apsaimniekošanu Konkurences padome norāda, ka kaut arī tiesību normas paredz pašvaldības tiesības noteiktos gadījumos izmantot in-house procedūru (pakalpojumu sniegšanas tiesību nodošana konkrētās publiskās personas kapitālsabiedrībai), izvēloties kādu no normatīvajos aktos noteiktajiem risinājumiem, būtu jāņem vērā arī konkurences neitralitātes apsvērumi, tādēļ aicina Pašvaldību pēc esošā atkritumu apsaimniekošanas līguma termiņa beigām nākamo sadzīves atkritumu apsaimniekotāju izvēlēties konkursā. Attiecībā par apbedīšanas pakalpojumu sniegšanu Konkurences padome secina, ka Kapitālsabiedrība apbedīšanas pakalpojumus sniedz ierobežota piedāvājuma apstākļos, kas savukārt var liecināt par iespējamās daļējas tirgus nepilnības pastāvēšanu. Attiecībā par Ventspils Piejūras kempinga darbību Konkurences padome informējusi, ka kempinga attīstītā infrastruktūra Ventspilī un Ziemeļkurzemes rajonā nodrošina iespējas operatīvai izmitināšanas kapacitātei plašā teritorijā un atbilstošā kvalitātē, tostarp krīzes situācijās, kas atbilst VPIL 88.panta pirmās daļas 3.punktam, vienlaikus atzīmējot, ka ir iespējams vērtēt Piejūras kempinga nodošanu nomā. Attiecībā par afitu izlīmēšanas pakalpojumiem Konkurences padome norādījusi, ka tās vērtējumā minētais pakalpojums saistīts ar pašvaldības autonomo funkciju izpildi, tostarp tiek ņemts vērā tas, ka Kapitālsabiedrība pakalpojumu sniedz kā vienīgais pretendents izolē. Savu viedokli par Pašvaldības līdzdalības saglabāšanu Kapitālsabiedrībā ir sniegusi arī biedrība "Latvijas aprites saimniecības uzņēmumu asociācija" (reģistrācijas Nr.40008013925), kuras ieskatā atkritumu apsaimniekošanas pakalpojuma sniegšanas modelis ir atkarīgs tieši no konkrētās pašvaldības vēlmēm un iespējām - saskaņā ar biedrības rīcībā esošo informāciju, Kapitālsabiedrība nešķirotu sadzīves atkritumu apsaimniekošanas pakalpojumus veic kvalitatīvi, atbildīgi, kā arī nepārtraukti attīsta un investē līdzekļus atkritumu apsaimniekošanas infrastruktūrā, tādējādi sekmējot atbildīgu atkritumu saimniecības attīstību Latvijā. Biedrība informējusi, ka liela daļa pašvaldību ir atzinušas atkritumu apsaimniekošanas pakalpojumu par stratēģiski svarīgu pakalpojumu. Biedrības ieskatā Pašvaldības līdzdalības saglabāšana Kapitālsabiedrībā ir vērtējama kā pamatota. Turklāt Biedrība atzīmējusi, ka Pašvaldībai noteiktos pienākumus atkritumu apsaimniekošanas nozarē, tostarp nešķirotu atkritumu apsaimniekošanas jomā, un iesaisti reģionālā atkritumu apsaimniekošanas centra darbībā efektīvāk ir realizēt, īstenojot dalībniekiem paredzētās pilnvaras. Savu viedokli par Pašvaldības līdzdalības saglabāšanu Kapitālsabiedrībā ir sniegusi arī biedrība "Kurzemes tūrisma asociācija" (reģistrācijas Nr.40008061446), kuras ieskatā Pašvaldības līdzdalības saglabāšana Kapitālsabiedrībā ir vērtējama kā pamatota un atbilstoša normatīvo aktu prasībām, jo uzskata, ka Piejūras kempinga darbība un uzturēšana ir stratēģiski nozīmīga gan pašvaldības, gan reģiona un valsts līmenī, ņemot vērā pašreizējo ģeopolitisko situāciju un nepieciešamību nodrošināt gatavību iespējamiem ārkārtas apstākļiem. Pateicoties kempinga attīstītajai infrastruktūrai, Ventspilī un Ziemeļkurzemes rajonā kopumā ir iespējams operatīvi nodrošināt izmitināšanas kapacitāti plašā teritorijā un atbilstošā kvalitātē, tostarp krīzes situācijās. Kempinga sadarbība ar privātajiem komersantiem ļauj nodrošināt arī papildu pakalpojumus, piemēram, ēdināšanu, tādējādi stiprinot kopējo pakalpojuma efektivitāti un elastību un reprezentējot pozitīvu publiskā un privātā sektora sadarbību.

Ņemot vērā augstāk minēto, pamatojoties uz Valsts pārvaldes iekārtas likuma 88.pantu, Publiskas personas kapitāla daļu un kapitālsabiedrību pārvaldības likuma 7.pantu, Pašvaldības Ekonomikas un budžeta komisijas 2026.gada 15.janvāra ieteikumu, Pašvaldības Likumības komisijas 2026.gada 8.aprīļa ieteikumu un Pašvaldības Finanšu komitejas 2026.gada 9.aprīļa sēdes atzinumu,

Ventspils valstspilsētas pašvaldības dome

nolemj:

1. Saglabāt Ventspils valstspilsētas pašvaldības līdzdalību pašvaldības SIA „Ventspils labiekārtošanas kombināts” (reģistrācijas Nr. 41203001052), ņemot vērā, ka īstenojas Valsts pārvaldes iekārtas likuma 88.panta pirmās daļas 1., 2. un 3. punkta nosacījumi.
2. Noteikt pašvaldības SIA “Ventspils labiekārtošanas kombināts” (reģistrācijas Nr. 41203001052) vispārējo stratēģisko mērķi - nodrošināt Ventspils pilsētas infrastruktūras uzturēšanu, teritorijas labiekārtošanu un sanitāro tīrību, sniedzot pakalpojumus, tajā skaitā, atkritumu apsaimniekošanas jomā, kas ir svarīgi valsts un pašvaldības administratīvās teritorijas attīstībai, kā arī efektīvi pārvaldīt valsts un pašvaldības attīstībai un drošībai stratēģiski nozīmīgu infrastruktūru, sekmējot vides aizsardzības prasību izpildi un atkritumu saimniecības attīstību.

Domes priekšsēdētājs

J.Vītoliņš

Sagatavoja:

R.Ozoliņa

63601154

rita.ozolina@ventspils.lv